

# COVID-19 HASTASINDA ANESTEZİ SONRASI DERLENME VE BAKIM

## 12. BÖLÜM

Metin KILINÇ<sup>1</sup>

### GİRİŞ

COVID-19 hastaları toplumda sık görülen soğuk algınlığı gibi hafif hastalık tablosundan, daha ağır seyir gösteren Akut Solunum Sıkıntısı Sendromu (ARDS) gibi çok şiddetli solunum yolu enfeksiyonlarına neden olabilir.

Coronavirüs salgını; uluslararası boyutta halk sağlığı açısından acil durum teşkil ettiğini; 30 Ocak 2020 tarihinde Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından deklare edildi. Covid-19 un dünya genelinde hızla yayılması ve şiddetinin artması nedeniyle Mart 2020 tarihinde DSÖ tarafından pandemi olarak tanımlandı <sup>(1)</sup>.

Covid-19 tanısı alan veya yüksek şüpheli olan hastaların gerek transportuna eşlik edenlerin ve gerekse bu hastalara yapılan her türlü işlemi gerçekleştirenlerin işlem öncesi mutlaka KKE'larını giymeliler. Bu hastaların ameliyat öncesi, ameliyatı ve sonrasında bir takım değişiklikler yapıldı. Covid-19 hastaları için ayrı ameliyat salonları ve hatta mümkünse negatif basınçlı salonlar ayarlandı. Postop covid-19 hastaları postop derlenme odasına alınmadan direk bu hastalara ayrılan izole odalara nakledildiler.

### AMELİYATHANE ORTAMI

Covid-19 için ayrılan salonun veya salonların ameliyathanede negatif basınçlı hava akımı özelliği olmalıdır. Covid-19 için ayrılan alanların ameliyathanenin uzak bir noktasında ve mümkünse girişi ayrı olmalıdır. Negatif basınç odaları

<sup>1</sup> Uzm. Dr., Pamukkale Üniversitesi Tıp Fakültesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon Anabilim Dalı, drmetin1971@hotmail.com Orcid No: 0000-0002-1813-1274

de hastalar ameliyat sonrası derlenme odasına gönderilirler. COVID-19 hastaları veya şüpheli vakalar ameliyat odasında derlenir ve direk odalarına gönderilirler. COVID-19 hastalarına yapılan her türlü işlem ve transport esnasında ekip KKE ları giymelidir.

## KAYNAKÇA

1. T.C. Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü COVID-19 (SARS-CoV-2 Enfeksiyonu) Rehberi (Bilim kurulu çalışması), Genel Bilgiler, Epidemiyoloji Ve Tanı (23 Haziran 2020 tarihinde <https://covid19bilgi.saglik.gov.tr> adresinden ulaşılmıştır).
2. *Ti LK, Ang LS, Foong TW, et al. What we do when a COVID-19 patient needs an operation: operating room preparation and guidance. Can J Anaesth 2020 Mar 6:1-3. doi:10.1007/s12630-020-01617-4*
3. *Yu GY, Lou Z, Zhang W. Several suggestion of operation for colorectal cancer under the outbreak of Corona Virus Disease 19 in China. Zhonghua Wei Chang Wai Ke Za Zhi 2020. 19;23(3):9-11. doi:10.3760/cma.j.issn.1671-0274.2020.03.002.*
4. *Chen YH, Peng JS. Treatment strategy for gastrointestinal tumor under the outbreak of novel coronavirus pneumonia in China. Zhonghua Wei Chang Wai Ke Za Zhi. 2020 25;23(2):I-IV. doi: 10.3760/ cma.j.issn.1671-0274.2020.02.001.*
5. CAI Hongliu, CHEN Yu, CHEN Zuobing et al.2020 LIANG tT(Ed). “Handbook of COVID-19 Prevention and Treatment”, The First Affiliated Hospital, Zhejiang University School of Medicine,
6. WaxRS, ChristianMD.Practical recommendations for critical care and anesthesiology teams caring for novel coronavirus (2019-nCoV) Can J Anesth/J Can Anesth (2020) 67:568–576 <https://doi.org/10.1007/s12630-020-01591-x>
7. A Report by the American Society of Anesthesiologists Task Force on Postanesthetic Care. American Society of Anesthesiologists, Inc. Lippincott Williams & Wilkins, Inc. Anesthesiology 2002; 96:742–52. doi:10,1097/00000542-200203000-00033
8. Hancı V, Pişkin Ö. Geriatrik Anestezide Derlenme ve Postoperatif Bakım. Türkiye Klinikleri J Anest Reanim-Special Topics. 2011;4(1):52-9.
9. Morgan GE, Mikail MS, Murray MJ. 2002.Postanesthesia Care. In: Morgan GE, Mikail MS, Murray MJ (eds.) Clinical Anesthesiology. 3rd edition. New York, Lange Medical Books/ McGraw-Hill.
10. Silverstein JH, Rooke GA, Reves JG. 2008 Geriatric Anesthesiology. 2nd edition. p:322-337. New York, Springer science+Business Media,LLC.
11. Membership of the Working Party: Whitaker Chair DK, Booth H, Clyburn P, Harrop-Griffiths W, Hosie H, Kilvington B, Macmahon M, Smedley P,Verma R;Association of Anaesthetists of Great Britain and Ireland. Immediate post-anaesthesia recovery 2013: Association of Anaesthetists of Great Britain and Ireland. Anaesthesia 2013;68(3):288-97. doi: 10.1111/anae.12146.
12. T.C. Sağlık Bakanlığı COVID-19 Yeni Koronavirüs Hastalığı. COVID-19 Acil Anestezi Yönetimi. (23 Haziran 2020 tarihinde <https://covid19bilgi.saglik.gov.tr> adresinden ulaşılmıştır).